

کمیته مستندسازی ابلاغیه های اداری

واحد مجری:

استان: مدیرکل / معاون آموزش متوسطه / اداره فنی و حرفه ای و
کاردانش
شهرستان/منطقه/ناحیه: مدیر/ معاونت آموزش متوسطه/
کارشناسی فنی و حرفه ای
واحدهای آموزشی: هنرستان های فنی و حرفه ای
هماهنگ کننده در شهرستان: کمیته مستند سازی ابلاغیه های اداری

شناسه ملی: ۱۴۰۰۲۰۰۴۱۰۵

سال ۹۷ "سال حمایت از کالای ایرانی"

به: اداره کل آموزش و پرورش استان ...

**موضوع: شیوه نامه نخستین دوره المپیاد شایستگی محور ویژه
هنرجویان هنرستان های شاخه فنی و حرفه ای**

باسلام و احترام؛

به استناد مجوز شماره ۴۱۰/۲۳۰۶۸۵ - ۹۷/۱۱/۱۴ دفتر آموزش های فنی و حرفه ای وزارت متبوع، به پیوست شیوه نامه و تقویم اجرایی نخستین دوره المپیاد شایستگی محور ویژه هنرجویان شاخه فنی و حرفه ای، برای اجرا در سال تحصیلی جاری جهت اطلاع و اقدام لازم ارسال می گردد .
یادآوری می شود آدرس سامانه ثبت اسامی هنرجویان برگزیده مرحله استانی به مرحله کشوری متعاقباً در تارنمای اداره آموزش های فنی و حرفه ای و کاردانش خراسان رضوی (www.fhk.razavi.medu.ir) اعلام خواهد شد .

قاسمعلی خدااننده

مدیرکل آموزش و پرورش استان خراسان رضوی
از طرف: رضا صابری تولابی، معاون آموزش متوسطه

رونوشت:

- ✓ دفتر آموزش های فنی و حرفه ای وزارت متبوع جهت استحضار
- ✓ دفترمدیرکل / معاونین
- ✓ مدیریت حراست / اداره ارزیابی عملکرد و پاسخگویی به شکایات
- ✓ ادارات سنجش آموزش و پرورش / تکنولوژی و گروه های آموزش متوسطه
- ✓ اداره آموزش های فنی و حرفه ای و کاردانش

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
معاونت آموزش متوسط
دفتر آموزش های فنی و حرفه ای

باسم تعالی

شماره : ۴۱۰/۲۳۰۶۸۵

تاریخ : ۱۳۹۷/۱۱/۱۴

پیوست :

سال حمایت از کالای ایرانی

جناب آقای خدابنده

مدیرکل محترم آموزش و پرورش استان خراسان رضوی

باسلام و احترام؛

پیرو بخشنامه برنامه های کیفیت بخشی و بهبود فرایند یاددهی یادگیری شاخه فنی و حرفه ای به شماره ۴۱۰/۲۱۱۵۱۷ به تاریخ ۱۳۹۷/۱۰/۱۷ به پیوست شیوه نامه نخستین دوره المپیاد شایستگی محور ویژه هنرجویان شاخه فنی و حرفه ای تقدیم می گردد. خواهشمند است دستور فرمایید این شیوه نامه به طریق مقتضی به ادارات کل آموزش و پرورش سایر استان های کشور برای اجرا در سال تحصیلی جاری ابلاغ گردد.

مزید امتنان خواهد بود دستور فرمایید همکاران استان سامانه ای ایجاد نمایند تا سایر استان ها بتوانند اطلاعات مورد نیاز را از بخش هنرستانی تا استانی و کشوری در آن سامانه به ثبت رسانده و اطلاعات مورد نیاز را دریافت نمایند.

سید محسن حسینی مقدم

مدیرکل دفتر آموزش های فنی و حرفه ای

شیوه نامه نخستین دوره المپیاد شایستگی محور ویژه هنرجویان هنرستان‌های شاخه فنی و حرفه‌ای کشور پیشگفتار:

رویکرد نوین آموزش‌های فنی و حرفه‌ای بر اساس اسناد فرادستی تربیت هنرجویان بر اساس شایستگی است؛ به تبع آن ارزیابی که از ایشان صورت گیرد باید مبتنی بر شایستگی باشد. دفتر آموزش‌های فنی و حرفه‌ای به لحاظ مسئولیت ارائه آموزش‌های رسمی، در راستای ارتقای سطح کیفی آموزش‌های تخصصی و ارزیابی کیفیت این آموزش‌ها و نیز ایجاد انگیزه لازم برای جذب و هدایت استعدادها، خلاقیت‌ها و توانمندی‌های هنرجویان در یک رقابت سالم و سازنده، بر اساس این شیوه‌نامه اقدام به برگزاری «نخستین المپیاد شایستگی محور» در سه سطح هنرستان، استان و در نهایت کشور می‌نماید.

الف - اهداف المپیاد شایستگی:

۱. اهداف کلی

- ترویج و ایجاد نگرش حرفه‌ای در سطح ملی
- سنجش میزان کیفیت آموزش‌های تخصصی ارائه شده در سه سطح هنرستان، استان و کشور
- توسعه و تعالی رشته‌های مختلف شاخه فنی و حرفه‌ای
- توانمندسازی و مشارکت هنرجویان در سطوح مختلف
- تقویت شوق یادگیری و یاددهی برای تعالی هنرجویان و هنرآموزان
- آگاهی و شناخت جامعه در خصوص ظرفیت موجود در زمینه آموزش‌های فنی و حرفه‌ای برای جذب هنرجویان دانش‌آموخته هنرستان‌ها در مشاغل مرتبط

۲. اهداف جزئی

- توجه ویژه به شایستگی‌های غیرفنی
- توجه به درهم تنیدگی دانش، مهارت، تجربه و ایجاد توانایی
- توجه به اهمیت رعایت موارد ایمنی و زیست محیطی
- ساخت الگوهای در سطح ملی برای نشان دادن یک یا چند نوع عملکرد (دروندادی - فرایندی - برون‌دادی) برای اثبات شایستگی
- حل مساله‌های پیچیده و ترکیبی و انجام فعالیت‌های عملی با درجه بالایی از نزدیکی به دنیای واقعی
- ایجاد فضای رقابت سازنده در میان هنرآموزان و هنرجویان برای بروز خلاقیت و ایده‌های نو
- مشخص نمودن هنرستان‌های لازم‌التوجه در رشته‌های مختلف شاخه فنی و حرفه‌ای
- تأکید بیشتر بر ارزیابی گروهی به جای ارزیابی فردی
- پرورش تفکر واگرا و خلاق
- تمرکز بر انجام کار برابر شاخص‌های استاندارد یا شایستگی

ب- رشته‌های تحصیلی در این دوره از المپیاد:

- نخستین دوره المپیاد بین هنرجویان پایه دوازدهم تمام استان‌های کشور در هشت رشته زیر انجام خواهد شد:
۱. امور زراعی
 ۲. تأسیسات مکانیکی
 ۳. تربیت بدنی دختران
 ۴. حسابداری
 ۵. ساختمان
 ۶. صنایع غذایی
 ۷. صنایع فلزی
 ۸. مکانیک خودرو

پ- روش برگزاری المپیاد

برگزاری المپیاد در سه بخش هنرستانی، استانی و کشوری به روش زیر انجام خواهد شد.

۱. بخش هنرستانی المپیاد:

این بخش با نظارت مدیریت آموزش و پرورش مناطق و نواحی مربوط انجام می‌شود. و بر اساس نمره کسب شده در پایه‌های دهم و یازدهم ایشان انجام می‌شود. نمره هنرجویان از جمع نمرات سه نوع درس با ضابطه زیر تشکیل می‌گردد:

$$T = 16TE + 5NT + 5S$$

T. نمره نهایی هنرجو با اعمال ضرایب

TE. جمع نمره درس‌های شایستگی‌های فنی (چهار درس شایستگی کارگاهی دهم و یازدهم - یک درس شایستگی دانشی پایه دهم و یک درس مشترک گروه پایه دهم)

NT. جمع نمره درس‌های شایستگی‌های غیرفنی (الزامات محیط کار - کارگاه نوآوری و کارآفرینی - مدیریت تولید یا کاربرد فناوری‌های نوین)

S. جمع نمره درس‌های شایستگی‌های پایه فنی (ریاضی یک - ریاضی دو - دو درس از سه درس فیزیک، شیمی و زیست شناسی)

برای مثال چنانچه هنرجویی در همه درس‌ها نمره ۲۰ را کسب نموده باشد نمره نهایی ایشان به صورت زیر است:

$$T = 16 \times (4 \times 20 + 1 \times 20 + 1 \times 20) + 5 \times (3 \times 20) + 5 \times (4 \times 20) = 2620$$

- از بین شش هنرجویی که بیشترین نمره نهایی را با ضابطه بالا در هر کلاس کسب نموده‌اند از یک یا چند پودمان (به انتخاب هنرآموزان) در هنرستان آزمون شایستگی اخذ شده و با توجه به فرم سهمیه‌ای که هر استان در هر رشته به ازای هر کلاس پایه دوازدهم برای هنرستان منظور نموده است هنرجو یا هنرجویانی که بیشترین نمره ارزشیابی شایستگی را کسب نموده باشند به بخش استانی راه می‌یابند.

- برای استان‌هایی که در بین این هشت رشته، تک رشته محل دارند این آزمون در بخش استانی و در همان زمان اخذ گردد.

- مهلت ارسال مشخصات برگزیدگان بخش هنرستانی حداکثر تا دو هفته قبل از زمان برگزاری آزمون بخش استانی می‌باشد.

۲. بخش استانی المپیاد

- این بخش از المپیاد با نظارت اداره کل آموزش و پرورش هر استان به روش زیر اجرا می‌شود:

- بخش استانی المپیاد در هفته اول اردیبهشت ماه سال ۱۳۹۸ توسط استان برگزار می‌شود.

- اسامی هنرجویان شرکت کننده بخش استانی و نمره ایشان تا نیمه اردیبهشت در سامانه‌ای که از سوی اداره کل آموزش و پرورش استان خراسان رضوی معرفی خواهد شد ثبت گردد و این اسامی طی نامه‌ای به دفتر آموزش‌های فنی و حرفه‌ای اعلام شود.

- ملاک آزمون در این مرحله از صد در درصد محتوای شایستگی‌های فنی و غیرفنی پایه‌های دهم و یازدهم و شصت درصد پایه دوازدهم در هر رشته می‌باشد.

- آزمون شایستگی در این بخش باید به صورتی طراحی شود که شایستگی هنرجویان را اندازه‌گیری کند بدیهی است به کارگیری هر نوع کتاب همراه، جزوه یا کتاب درسی در زمان آزمون توسط هنرجو بلامانع است.

- پرسش‌ها می‌تواند به گونه‌ای طراحی شود که با خلق یک پاسخ یا تولید یک محصول یا انجام یک رویه عملکرد استاندارد (فرایند انجام کار) یا هر سه مورد به صورت هم زمان در یک پروژه توسط هنرجو اندازه‌گیری شوند تا دانش، مهارت، نگرش، شایستگی‌های غیرفنی و توجهات زیست محیطی را به صورت درهم تنیده و در قالب شایستگی نشان دهد.

تذکر: از آنجا که روش‌های تقویت فردی با اهداف المپیاد مغایر است، لذا تشکیل هرگونه کلاس‌های آمادگی در این راستا مجوز ندارد.

- روش ارزشیابی این بخش، صرفاً ارزشیابی مبتنی بر شایستگی بوده و در روش‌های ارزشیابی نظارت و داوری در بند ت همین شیوه نامه آمده است.

- انتخاب روش ارزشیابی انفرادی یا تیمی در هر یک از رشته‌ها در بخش استانی با خود استان مجری است.

- به منظور آمادگی و آشنایی هنرجویان با ارزشیابی بخش کشوری شایسته است که ارزشیابی و داوری این بخش همانند مرحله کشوری انجام شود.

- هنرجوی برتر هر رشته در استان به بخش کشوری راه می‌یابد.

۳. بخش کشوری المپیاد شایستگی:

این بخش با نظارت دفتر آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و به میزبانی استان خراسان رضوی در خردادماه ۱۳۹۸ انجام می‌شود. روش نمره دهی در ارزشیابی‌های تمام رشته‌ها در بخش ت همین شیوه نامه آمده است. در رشته تأسیسات مکانیکی در بخش کشوری ارزشیابی به صورت تیمی و در سایر رشته‌ها ارزشیابی به صورت انفرادی انجام می‌گردد. ملاک آزمون در این بخش از تمام محتوای شایستگی‌های فنی و غیرفنی سه پایه دهم و یازدهم و دوازدهم می‌باشد.

ت- روش‌های ارزشیابی، داوری و نظارت

۱. ارزشیابی انفرادی

در این روش ارزشیابی برای هر هنرجو یک برنامه کاری تعریف می‌شود. این برنامه ممکن است به صورت کارهای جداگانه یا در قالب یک پروژه باشد. گروه داوری از کار انجام شده توسط هنرجو ارزشیابی به صورت فرایندی یا نهایی یا هر دو به عمل می‌آورد. سیستم نمره‌دهی در این روش به صورت زیر انجام می‌شود.

- سیستم نمره‌دهی ارزشیابی باید به صورت سه سطحی (غیرقابل قبول با عدد ۱، قابل قبول با عدد ۲ و بالاتر از حد انتظار با عدد ۳) انجام گیرد.

- هنرجو باید حداقل نمره شایستگی غیر فنی را کسب کند تا بتوان در مرحله بعد از ایشان نمره میانگین گرفت. یعنی اگر هنرجویی موارد ایمنی را رعایت ننماید، حتی اگر در بقیه مراحل نمره بالاتر از حدانتظار را کسب نماید در سیستم نمره‌دهی منظور نمی‌شود و ایشان از دور المپیاد خارج هستند. (Reject)

- نمرات هر مرحله کاری با هم جمع شده و میانگین آن نمره هنرجو را تشکیل می‌دهد. بدیهی است تا هنرجو حداقل نمره هر مرحله کاری را کسب ننموده باشد نمی‌توان برای ایشان نمره میانگین در نظر گرفت.

- برای مثال در جدول شماره ۱، هنرجو در آماده سازی نمره یک و در انجام کار نمره سه و در کنترل نهایی نمره دو را کسب نموده در این چون هنرجو حداقل نمره مرحله کاری یک را که نمره ۲ بوده است کسب نکرده است، میانگین محاسبه نمی‌شود.

- حداقل نمره میانگین برای قبولی و شرکت در مرحله بعدی باید نمره ۲ باشد.

جدول شماره ۱- ارزشیابی یک کار یا پروژه

رعایت شایستگی‌های غیرفنی، ایمنی، توجهات زیست محیطی ☐ Reject ☐ Accept		
نمره کسب شده	حداقل قابل قبول	مرحله کاری (step)
	۲	آماده سازی
	۲	انجام کار
	۱	کنترل نهایی
میانگین (قبولی ۲ به شرط اخذ حداقل قابل قبول هر مرحله کاری)		

- چنانچه قرار است ارزیابی به صورت مستقل از چند کار در چند پودمان صورت گیرد هنرجویی که به مرحله بعد معرفی می‌شود باید میانگین قبولی ۲ را در هریک از آن پودمان‌ها کسب کند. برای مثال در جدول شماره ۲، از بین هنرجویان زیر هنرجوی شماره ۱۲۲ به دلیل عدم کسب حداقل قبولی در کار شماره ۳ در میانگین‌گیری شرکت داده نمی‌شود.

جدول شماره ۲ - میانگین کارهای انجام شده

میانگین	کار شماره ۳	کار شماره ۲	کار شماره ۱	شماره هنرجو
۲/۳۳۳	۲/۶۶۷	۲/۳۳۳	۲	۱۲۱
برای این هنرجو میانگین گرفته نمی‌شود. NM	۱/۶۶۷	۳	۲/۶۶۷	۱۲۲
۳	۳	۳	۳	۱۲۳

- سیستم نمره دهی به گونه‌ای است که هنرجو حداقل نمره در هر مرحله کاری را اخذ کند در صورت کسب نمره برابر بین هنرجویان برتر، گروه داوری می‌تواند با مراجعه به فرم شاخص‌های شاهد برای معرفی هنرجوی برتر از روش‌های دیگری نظیر توجه به شایستگی‌های غیرفنی، سرعت انجام کار، ارزیابی شایستگی‌های دانشی مربوط به آن کار و ... را مد

نظر قرار دهند که برای نمونه در جدول شماره ۳ آورده شده است. در هر صورت این شاخص‌ها باید به صورت تعریف شده توسط طراح و تیم داوری مشخص گردند.

جدول شماره ۳ - نمونه شاخص‌های شاهد

رتبه مقایسه‌ای هنرجو با سایر						شاخص شاهد	ردیف
۱۲۶	۱۲۵	۱۲۴	۱۲۳	۱۲۲	۱۲۱		
						زمان انجام کار دقیقه	۱
						میزان مسئولیت پذیری	۲
						دقت در انجام کار	۳
						میزان توجه به موارد ایمنی	۴
						به کارگیری لباس کار و دستکش و ماسک و...	۵
						توجه به تفکیک زباله	۶
						در صد پا سخگویی به پرسش‌های دانشی مطرح شده	۷
						جمع	
						رتبه	

همانطور که در جدول شماره ۴ مشخص است گرچه میانگین نمره هر دو هنرجوی شماره ۱۲۳ و ۱۲۵ عدد ۳ شده است ولی چون هنرجوی شماره ۱۲۵ در شاخص‌های شاهد رتبه بالاتری را کسب نموده است ایشان در نهایت رتبه نخست را به دست می‌آورند

جدول شماره ۴ - رتبه نهایی هنرجویان

شماره هنرجو	رعایت شایستگی غیر فنی	میانگین نمره هنرجو	رتبه شاخص‌های شاهد	رتبه نهایی هنرجو
۱۲۱	A	۲/۳۳۳	۱	۴
۱۲۲	A	NM	۵	۵
۱۲۳	A	۳	۶	۲
۱۲۴	A	۲/۶۶۷	۲	۳
۱۲۵	A	۳	۴	۱
۱۲۶	R	R	۳	۶

۲. ارزشیابی تیمی

در این روش ارزشیابی هنجاریان در چند تیم قرار می‌گیرند و ارزشیابی آنها نیز به صورت تیمی انجام می‌شود. در این روش گروه داوری ضمن ارزشیابی تیم، فعالیت افراد در تیم را نیز مد نظر قرار می‌دهد و در نهایت علاوه بر اعلام تیم برتر، نفرات برتر در المپیاد این رشته معرفی خواهند شد. استان‌های شرکت کننده در هر تیم از قبل در شش قطب در جدول زیر مشخص شده‌اند. پس از مشخص شدن هنجاریان برتر هر استان در هر رشته هنجاریان آن قطب می‌توانند طی تعامل‌های حضوری یا مجازی از نقاط قوت و ضعف یکدیگر آگاه شده تا بتوانند در روز حضور در آزمون فعالیت‌ها را دسته‌بندی و شرح وظیفه هر هنجار در تیم مشخص باشد. مدل نمره‌دهی به تیم در کار یا پروژه همانند مدل ارزشیابی انفرادی است. ضمن اینکه در این مدل به فعالیت افراد نیز در هر تیم نمره داده می‌شود. تیم بندی کشوری رشته تأسیسات مکانیکی در جدول‌های زیر مشخص شده است:

شماره تیم و استانهای شرکت کننده در هر تیم در رشته تأسیسات مکانیکی					
1	2	3	4	5	6
اردبیل	آذربایجان شرقی	خراسان رضوی	اصفهان	آذربایجان غربی	البرز
کرمان	بوشهر	خوزستان	خراسان جنوبی	خراسان شمالی	چهارمحال و بختیاری
کهگیلویه و بویراحمد	شهرستانهای تهران	سیستان و بلوچستان	زنجان	قم	شهر تهران
مرکزی	فارس	کرمانشاه	سمنان	گیلان	قزوین
هرمزگان	کردستان	همدان	مازندران	لرستان	گلستان
					یزد

سایر موارد مربوط به اجرای مرحله کشوری نخستین دوره المپیاد شایستگی از طریق اداره کل آموزش و پرورش استان خراسان رضوی اعلام خواهد شد.

در جدول زیر کلیه رشته‌های شرکت کننده در المپیاد و تعداد هنرجویان شرکت کننده از هر استان مشخص شده است.

استان	حسابداری	ساختمان	مکانیک خودرو	تأسیسات مکانیکی	تربیت بدنی دختران	صنایع فلزی	صنایع غذایی	امور زراعی	جمع
آذربایجان شرقی	1	1	1	1	1	1	1	1	8
آذربایجان غربی	1	1	1	1	1	1	1	1	8
اردبیل	1	1	1	1	1	1	1	1	8
اصفهان	1	1	1	1	1	1	1	1	8
البرز	1	1	1	1	1	1	1		7
ایلام	1	1	1						3
بوشهر	1	1	1	1		1			5
چهارمحال و بختیاری	1	1	1	1	1	1			6
خراسان جنوبی	1	1	1	1	1		1		6
خراسان رضوی	1	1	1	1	1	1	1	1	8
خراسان شمالی	1	1	1	1	1	1		1	7
خوزستان	1	1	1	1	1	1	1	1	8
سمنان	1	1	1	1	1				5
سیستان و بلوچستان	1	1	1	1	1	1		1	7
شهر تهران	1	1	1	1	1	1			6
شهرستانهای تهران	1	1	1	1	1	1	1	1	8
زنجان	1	1	1	1	1	1	1		7
فارس	1	1	1	1	1	1	1	1	8
قزوین	1	1	1	1	1	1	1		7
قم	1	1	1	1	1	1			6
کردستان	1	1	1	1	1	1		1	7
کرمان	1	1	1	1	1	1	1	1	8
کرمانشاه	1	1	1	1	1	1	1	1	8
کهگیلویه و بویراحمد	1	1	1	1		1			5
گلستان	1	1	1	1	1	1	1	1	8
گیلان	1	1	1	1	1			1	6
لرستان	1	1	1	1	1	1	1		7
مازندران	1	1	1	1	1	1	1	1	8
مرکزی	1	1	1	1	1	1	1		7
هرمزگان	1	1	1	1	1	1			6
همدان	1	1	1	1	1	1	1		7
یزد	1	1	1	1	1		1		6
جمع	32	32	32	31	29	27	20	16	219

تقویم اجرایی

اولین دوره المپیاد شایستگی محور شاخه فنی و حرفه‌ای

ردیف	مرحله	عنوان	تاریخ
۱	هنرستان	شناسایی شش هنرجوی برتر هر کلاس در رشته‌های المپیاد با توجه به ضابطه مشخص شده در شیوه نامه	۹۷/۱۲/۱۰
۲		برگزاری آزمون شایستگی برای انتخاب هنرجو یا هنرجویان برگزیده‌ی هنرستان	۹۷/۱۲/۲۰
۳		ارسال مشخصات برگزیدگان بخش هنرستانی به کمیته اجرایی استان	هفته سوم فروردین ۹۸
۴	استانی	برگزاری آزمون شایستگی محور توسط استان	۹۸/۲/۴
۵		ثبت اسامی و نمره هنرجویان شرکت کننده در بخش استانی در سامانه و ارسال از طریق نامه به دفتر آموزش های فنی و حرفه ای وزارت	تا ۹۸/۲/۱۲
۶		پذیرش هنرجویان راه یافته به مرحله کشوری المپیاد شایستگی محور	۹۸/۳/۲۶
۷	(کشوری)	برگزاری مرحله کشوری المپیاد شایستگی محور بمدت دوازده روز	۹۸/۳/۲۷ لغایت ۹۸/۳/۲۸
۸		اختتامیه مرحله کشوری المپیاد شایستگی محور و تجلیل از برگزیدگان	۹۸/۳/۲۹